

Dosarul nr. 2ra-1678/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător – A. Miron

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – L. Bulgac, A. Panov, G. Dașchevici

DECIZIE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală,
Ala Cobăneanu,
Galina Stratulat,
Victor Burduh,
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Veaceslav Musienko, prin intermediul avocatului Victor Vlah,

în cauza civilă la cererea înaintată de Veaceslav Musienko către Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu privire la recunoașterea situațiilor legate de răpirea (sustragerea) mijlocului de transport, precum și deteriorarea acestuia în accidentul rutier din 24.06.2016 drept cazuri asigurate; încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 31 230 euro, a penalității în mărime de 5 621,40 euro; a dobânzii de întârziere pentru perioada 15.12.2016 - 13.07.2018 în mărime de 175 066,16 lei, și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Veaceslav Musienko, prin intermediul avocatului Victor Vlah, fiind menținută hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă:

La 07 iulie 2017, Veaceslav Musienko s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu privire la recunoașterea situațiilor legate de răpirea (sustragerea) mijlocului de transport, precum și deteriorarea acestuia în accidentul rutier din 24.06.2016, drept cazuri asigurate; încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 31 230 euro, a penalității în mărime de 5 621,40 euro; a dobânzii de întârziere pentru perioada 15.12.2016 - 13.07.2018 în mărime de 175 066,16 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 08 decembrie 2015, Veaceslav Musienko, prin contractul CSK nr. 2015-03-0047, a asigurat (auto CASCO) la Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA mijlocul de transport marca Dodge Challenger, cu numărul de înmatriculare XXXXXX, nr. caroseriei XXXXXX, fabricat în anul 2012.

La 13 iulie 2016, mijlocul de transport menționat mai sus, a fost răpit (sustras tainic), fapt despre care, în termenul și în modul stabilit de legislație și contract, au fost informate organul de drept de la locul săvârșirii infracțiunii și CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA.

Prin scrisoarea CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu nr. de ieșire 3721/16 din 21 decembrie 2016, reclamantul a fost informat despre dispoziția nr. CSK 1186-2016S1 din 14 decembrie 2016, prin care s-a respins declarația de daune a asiguratului Veaceslav Musienco și s-a închis dosarul de daune nr. CSK 1186-2016, fără acordarea despăgubirii de asigurare pentru furtul mijlocului de transport, invocându-se prevederile pct. 4.9.6 din contractul de asigurare, care prevede că asigurătorul nu acoperă daunele produse în cazul în care asiguratul nu oferă asigurătorului sau organelor de drept, împreună cu cererea despre furtul vehiculului, certificatul de înmatriculare precum și toate seturile de chei și telecomenzi (în caz de necesitate).

La 18 ianuarie 2017, cu nr. de intrare 134/17, la compania de asigurare a fost înregistrată cererea prealabilă expediată în adresa acesteia de Veaceslav Musienco în scopul soluționării cauzei pe cale extrajudiciară, însă fără un rezultat pozitiv.

Potrivit reclamantului, nerespectarea obligațiilor contractuale ale pârâtului față de reclamant sunt întemeiate în baza neexecutării clauzelor contractuale de către pârât, statuate în prevederile contractului privind asigurarea mijloacelor de transport terestre (auto CASCO) CSK nr. 2015-03-0047, pct. 2.4 al căruia stabilește că asiguratul plătește prima de asigurare, iar asigurătorul, în situația survenirii cazului asigurat, restituie asiguratului despăgubirea (prejudiciul).

Astfel, asigurătorul repetat nu și-a îndeplinit obligația contractuală față de Veaceslav Musienco și anume, nu a restituit despăgubirea de asigurare lui Veaceslav Musienco în cazul asigurat, legat de răpirea mijlocului de transport, precum și despăgubirea de asigurare a cazului asigurat, legat de deteriorarea vehiculului asigurat în rezultatul accidentului de circulație cu implicarea mijlocului de transport indicat mai sus la 24 iunie 2016, caz asigurat, în care prin dispoziția nr. CSK 1076-2016 din 26 iulie 2016 (copia se anexează) asigurătorul a constatat că daunele declarate în dosarul de daune nr. CSK 1076-2016, legate de deteriorarea vehiculului în accidentul de circulație, urmează a fi integral compensate în cadrul dosarului de (răpire) de daune nr. CSK 1186-2016, închis prin dispoziția nr. CSK 1186-2016S1 din 14 decembrie 2016, fiind respinsă declarația de daune asiguratului Veceslav Musienco.

În așa mod, pârâtul cu rea-credință s-a eschivat de la îndeplinirea obligațiilor contractuale, atât în cazul asigurat de răpire a autovehiculului din 13 iulie 2016, cât și a cazului de deteriorare a aceluiași autovehicul la 24 iunie 2016.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Musienco a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Veaceslav Musienco, prin intermediul avocatului Victor Vlah, fiind menținută hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, potrivit pct. 4.1. al contractului de asigurare facultativă CASCO nr. 2015-03-0047 din 08 decembrie 2015, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA acordă despăgubiri de asigurare în limita sumei asigurate în corespundere cu tipul de asigurare - CASCO TOTAL, care prevede cazul asigurat, și anume furtul mijlocului de transport sau părților componente sau a pieselor acestuia.

Totodată, Colegiul a accentuat că prin contractul nominalizat părțile au convenit asupra cazurilor în care asigurătorul nu acoperă daunele produse, astfel încât potrivit pct. 4.9.6 al contractului nominalizat, părțile au stabilit că daunele produse mijlocului de transport asigurat nu vor fi acoperite de asigurător, în cazul în care asiguratul nu oferă asigurătorului certificatul de înmatriculare și toate seturile de chei.

Astfel, instanța de apel a reținut ca fiind juste concluziile primei instanțe precum că apelantul Veaceslav Musienco nu a respectat în modul corespunzător prevederile contractului de asigurare facultativă CASCO nr. 2015-03-0047 din 08 decembrie 2015. Or, conform probatoriului cauzei, s-a stabilit că al doilea set de chei al automobilului asigurat de model „Dodge Challenger”, cu numărul de înmatriculare XXXXXX, a fost expediat companiei de asigurare abia la 26 octombrie 2016, după trei luni de la producerea cazului asigurat, fapt confirmat prin copia procesului-verbal de predare-primire, deși obligația prezentării acestora era expres prevăzută în contract, din care considerente Colegiul a apreciat ca fiind nefondat argumentul apelantului referitor la faptul că astfel de solicitări nu i-au fost înaintate.

La 28 iunie 2019, Veaceslav Musienco, prin intermediul avocatului Victor Vlah, a contestat cu recurs decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cerera de apel, accentuându-se asupra interpretării eronate de către instanțele inferioare a prevederilor contractului de asigurare.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de către Veaceslav Musienco.

La 02 septembrie 2019, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

La 08 noiembrie 2019, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus referință suplimentară la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei contestate.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 aprilie 2019 și expediată participanților la proces la 15 mai 2019 (f.d. 250, vol. I), însă la materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către recurentă. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 28 iunie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

Prin încheierea din 16 octombrie 2019 a Completului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Veaceslav Musienko, prin intermediul avocatului Victor Vlah, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Fiind investită cu examinarea speței în cauză, având ca obiect de examinare pretențiile cu privire la recunoașterea situațiilor legate de răpirea (sustragerea) mijlocului de transport, precum și deteriorarea acestuia în accidentul rutier din 24.06.2016 drept cazuri asigurate; încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 31 230 euro, a penalității în mărime de 5 621,40 euro; dobânzii de întârziere pentru perioada 15.12.2016 - 13.07.2018 în mărime de 175 066,16 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și a respins cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Musienko.

Judecând apelul declarat de către avocatul Victor Vlah, în interesele lui Veaceslav Musienko, instanța de apel a decis respingerea apelului și menținerea hotărârii din 08 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Colegiul lărgit, verificând și analizând legalitatea hotărârilor judecătorești enunțate, prin prisma circumstanțelor cauzei și a cadrului normativ aplicabil speței, constată că actele de dispoziție ale instanțelor inferioare sunt neîntemeiate și urmează a fi casate.

Din materialele cauzei rezultă că, potrivit pct. 4.1.5 din contractul de asigurare a mijloacelor de transport (Auto-CASCO) nr. CSK nr. 2015-03-0047, încheiat între Veaceslav Musienko și CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în privința automobilului de model „Dodge Challenger” cu numărul de înmatriculare XXXXXX, asigurătorul plătește o despăgubire în limitele sumei asigurate, în corespundere cu tipul de asigurare - CASCO TOTAL, în cazul furtului mijlocului de transport sau părților componente sau a pieselor acestuia (f.d. 10).

Conform procesului-verbal de primire a plângerii despre infracțiunea săvârșită din 13 iulie 2016, s-a constatat că pe teritoriul or. Odesa, Ucraina, persoane necunoscute, tainic au sustras autovehiculul de model „Dodge Challenger” cu numărul de înmatriculare XXXXXX (f.d. 101).

Prin copia autenticată a cererii din 14 iulie 2016, adresată Șefului OP al Oficiului de Poliție Kiiivskii, or. Odesa, cet. Andrei Țapcov a predat lucrătorilor

poliției cheia de la automobilul de model „Dodge Challenger”, cu numărul de înmatriculare BLDK 737, ce aparține lui Veaceslav Musienco (f.d. 108).

Potrivit copiei autentificate a cererii din 15 iulie 2016, adresată Șefului OP al Oficiului de Poliție Kiiivskii or. Odesa, dlui Vatan A.S., se confirmă că Veaceslav Musienco a predat colaboratorilor de poliție pașaportul tehnic al automobilului de model „Dodge Challenger”, cu numărul de înmatriculare XXXXXX, eliberat în orașul Bălți, Republica Moldova, seria 14561099 (f.d. 115).

La 21 iulie 2016, a fost întocmită declarația de daune nr. CSK 1186-2016, prin care Veaceslav Musienco a sesizat compania de asigurare despre faptul că, la 14 iulie 2016, pe teritoriul or. Odesa, Ucraina, persoane necunoscute, tainic au sustras autovehiculul de model „Dodge Challenger”, cu numărul de înmatriculare XXXXXX, ce-i aparține, iar în baza contractului de asigurare facultativă CASCO nr. 2015-03-0047 a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare (f.d. 60-61).

Prin dispoziția CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA nr. CSK1186-2016 din 25 iulie 2016, a fost dispusă sistarea instrumentării dosarului de daune nr. CSK1186-2016 din 21 iulie 2016, până la prezentarea actelor confirmative de către asiguratul Veaceslav Musienco, care potrivit contractului de asigurare facultativă CASCO nr.2015-03-0047, are obligația să transmită asigurătorului toate materialele și documentația necesară pentru instrumentarea dosarului de daune, fapt despre care a fost informat în formă scrisă (f.d. 59).

Potrivit copiei procesului-verbal de predare-primire din 26 octombrie 2016, se constată că, la 26 octombrie 2016, Alexandru Țurcanu, reprezentant prin procura nr. 4628 din 12 octombrie 2016 a lui Veaceslav Musienco, a predat, iar Ivanciuc E., șef al Departamentului Juridic al CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, a primit, cheia de la autovehiculul de model „Dodge Challenger”, cu numărul de înmatriculare XXXXXX (setul 2 de chei) (f.d. 141).

Prin dispoziția CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA nr. CSK 1186-2016S1 din 14 decembrie 2016, a fost respinsă declarația de daune a asiguratului Veaceslav Musienco și închis dosarul de daune nr. CSK 1186-2016, fără acordarea despăgubirii de asigurare pentru furtul mijlocului de transport, invocând prevederile pct. 4.9.6 din contractul de asigurare, potrivit căruia asigurătorul nu acoperă daunele produse în cazul în care asiguratul nu oferă asigurătorului sau organelor de drept, împreună cu cererea despre furtul vehiculului, certificatul de înmatriculare precum și toate seturile de chei și telecomenzi (în caz de necesitate).

La 18 ianuarie 2017, Veaceslav Musienco a remis în adresa companiei de asigurare o cerere prealabilă în scopul soluționării cauzei pe cale extrajudiciară, solicitând reexaminarea dosarului de daune, iar la 27 ianuarie 2017, a primit răspunsul prin care solicitarea a fost respinsă (f.d. 20, 21).

Cu referire la circumstanțele constatate din materialele cauzei, Colegiul lărgit reține prevederile art. 5 alin. (1)-(4) din Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006, potrivit căruia, după modul de efectuare, există două forme de asigurare: obligatorie și benevolă (facultativă). În asigurarea obligatorie, raporturile dintre asigurat și asigurător, drepturile și obligațiile fiecărei părți, condițiile și modul lor de implementare se stabilesc prin lege. În asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat și asigurător, drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contract de asigurare. Condițiile asigurărilor benevole

(facultative) sînt stabilite de asigurator, în conformitate cu legislația și cu actele normative ale autorității de supraveghere. Avizarea și constatarea producerii riscurilor asigurate, evaluarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor și a indemnizațiilor de asigurare se efectuează în condițiile legii, în cazul asigurarilor obligatorii, sau în baza condițiilor de asigurare și contractului de asigurare, în cazul asigurarilor benevole (facultative).

Suplimentar, este de menționat faptul că, instanțele inferioare au conchis că, prin contractul de asigurare a mijloacelor de transport (Auto-CASCO) nr. CSK2015-03-0047, părțile au convenit asupra cazurilor în care asiguratorul nu acoperă daunele produse, astfel încât, potrivit pct. 4.9.6 al contractului nominalizat, părțile au stabilit că daunele produse mijlocului de transport asigurat nu vor fi acoperite de asigurator, în cazul în care asiguratul nu oferă asiguratorului certificatul de înmatriculare și toate seturile de chei.

Reieșind din argumentele cererii de recurs, potrivit opiniei recurentului, clauza contractuală prevăzută la pct. 4.9.6 al contractului de asigurare contravine prevederilor art. 17 alin. (1) al Legii nr. 407 din 21.12.2006 cu privire la asigurări și este lovită de nulitate absolută în temeiul art. 220 din Codul civil.

Astfel, art. 17 alin. (1) a Legii nr. 407 din 21.12.2006, cu privire la asigurări, stabilește interdicția pentru asiguratorii de a refuza în achitarea despăgubirii de asigurare, în alte cazuri decât cele stabilite de contractul de asigurare, indicând anume care sunt acele situații în care se poate refuza în plata despăgubirii în asemenea circumstanțe.

Potrivit art. 220 alin. (1) și (3) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel. Nulitatea clauzei nu atrage nulitatea întregului act juridic, dacă se poate presupune că acesta ar fi fost încheiat și în lipsa clauzei declarate nulă.

Totodată, conform art. 19 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la asigurări nr. 407 din 21.12.2006, contractul de asigurare este nul în cazurile prevăzute de legislație sau dacă a fost încheiat în condiții care contravin prezentei legi și/sau care defavorizează situația asiguratului în raport cu legislația în vigoare. Iar alin. (1) al art. 217 din Codul civil stabilește că nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

Cu referire la normele citate supra, Colegiul lărgit menționează că condițiile contractului de asigurare benevolă se stabilesc de asigurator, dar totuși, instanța de judecată urmează să identifice dacă clauzele acestui contract nu contravin legislației în vigoare. Astfel, în cazul în care se constată că acestea sunt contrare prevederilor art. 19 din Legea nr. 407 din 21.12.2006, instanța de judecată este în drept să declare nulitatea contractului enunțat.

Totodată, aplicând prevederile Legii privind clauzele abuzive din contractele încheiate cu consumatorii nr. 256 din 09.12.2011, la prevederile p. 4.9.6 din contractul de asigurare supus examinării, se constată cu certitudine faptul că clauză respectivă este una abuzivă, deoarece creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, fiind mai cu seamă în dezechilibru cu Capitolul 7 al respectivului contract.

Astfel, potrivit art. 4 din Legea nr. 256 din 09.12.2011, se interzice

comercianților să includă clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. Orice clauză abuzivă introdusă în astfel de contracte este considerată nulă din momentul încheierii lor. Orice contract încheiat între comerciant și consumator va cuprinde clauze contractuale clare, univoce, a căror înțelegere nu necesită cunoștințe speciale. În cazul contractelor în care toate clauzele sau o parte din ele sunt prezentate consumatorului în scris, acestea trebuie să fie redactate într-un limbaj clar și inteligibil, să fie lizibile. Această cerință este aplicabilă documentului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte documente sau specificațiilor de orice natură. În cazul unor dubii cu privire la sensul unei clauze, prevalează interpretarea cea mai favorabilă pentru consumator.

Conform art. 5 din aceeași lege, o clauză contractuală nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, este abuzivă, în cazul în care creează, contrar cerințelor de bună-credință, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract. Se consideră întotdeauna că o clauză nu a fost negociată individual, atunci când a fost indusă de către comerciant în prealabil și, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influența conținutul ei.

Conform art. 7 alin. (1) din aceeași lege, evaluarea clauzelor contractuale și decizia finală asupra faptului că acestea sunt sau nu recunoscute, ca fiind abuzive, se efectuează de către instanța de judecată.

Reieșind din conținutul normelor citate și circumstanțele cauzei, stabilite supra, Colegiul lărgit conchide că clauza contractuală 4.9.6 din contractual încheiat între părțile litigiului este una abuzivă, or nu a fost negociată de către părți, crează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, dezechilibrul respective fiind evident în detrimental consumatorului.

Mai mult, potrivit art. 732 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), neclaritățile din condițiile contractuale standard se interpretează în defavoarea părții care le-a formulat. În caz de dubiu, contractul se interpretează în favoarea celui care a contractat obligația și în defavoarea celui care a stipulat-o. În toate cazurile, contractul se interpretează în favoarea aderentului sau a consumatorului.

În această ordine de idei, Colegiul nu poate reține interpretarea instanțelor inferioare în privința acestei clauze, deoarece instanțele au făcut o traducere mot-a-mot a sintagmei “в случае необходимости” - “în caz de necesitate”. Astfel, instanța de apel a conchis că executarea obligației de prezentare concomitentă a certificatului de înmatriculare și a setului de chei/cartele organului de poliție sau asigurătorului, este unica modalitate de excludere a cazurilor de înscenare a evenimentului de furt în asigurări facultative auto, motiv pentru care, această clauză este inclusă atât în contractul din speță, cât și în alte contracte practicate de către alți asigurători.

Mai mult, Colegiul lărgit reține că contractul de asigurare a mijloacelor de transport (Auto-CASCO) nr. CSK2015-03-0047 a fost încheiat în limba rusă, iar la materialele cauzei a fost anexată varianta tradusă a acestuia (f.d. 41-50, vol. I), traducerea fiind efectuată de către Traducătorul autorizat de limba engleză, germană și rusă – Oleinic Corina, în baza Autorizației nr. 72 din 22.02.2010. Astfel, potrivit acestei variante de traducere, sintagma „в случае необходимости” a fost tradusă ca “dacă este cazul”. Respectiv, este eronată interpretarea instanței de apel cu referire la acest aspect, Colegiul lărgit reținând opinia recurentului, potrivit căreia al doilea

set de chei urma a fi predat doar la cererea organelor de anchetă sau a asiguratorului, cerință ce a fost îndeplinită imediat ce a fost formulată la 26 octombrie 2016 de către compania de asigurare (f.d. 140, vol. I).

Astfel, reieșind din înscrisurile anexate la materialele cauzei, în timpul adresării către organele de drept din Ucraina în legătură cu furtul mijlocului de transport, organul de poliție nu a invocat necesitatea prezentării celui de al doilea set de chei, limitându-se doar la ridicarea originalului certificatului de înmatriculare și a setului de chei purtat, fapt confirmat prin răspunsului Direcției Principale a Poliției Naționale din reg. Odessa nr. C-362 din 16.02.2018.

Din această perspectivă, Colegiul lărgit apreciază drept eronată interpretarea pct. 4.9.6 de către instanța de apel, deoarece interpretarea respectivă contravine sensului clauzei date.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține și argumentul recurentului precum că temeinicia acțiunii înaintate se confirmă și prin acel fapt că, prin dispoziția din 26 iulie 2016 compania de asigurare, știind cu certitudine că asiguratul nu a oferit asiguratorului odată cu depunerea cererii despre furtul autovehiculului și setul de chei secundare, a emis o dispoziție prin care a recunoscut că furtul mijlocului de transport constituie un caz asigurat și urmează a fi acordată despăgubirea de asigurare. Astfel, inclusiv și acest înscris demonstrează temeinicia pretențiilor reclamantului. Or, în conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probele sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii, iar potrivit art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor. călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Reieșind din cererea de recurs, Veaceslav Musienko a solicitat recunoașterea situațiilor legate de răpirea (sustragerea) mijlocului de transport, precum și deteriorarea acestuia în accidentul rutier din 24.06.2016 drept cazuri asigurate; încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 31 230 euro, a penalității în mărime de 5 621,40 euro; a dobânzii de întârziere pentru perioada 15.12.2016 - 13.07.2018 în mărime de 175 066,16 lei, a dobânzii de întârziere pentru perioada 09.10.2018 - 14.03.2019 în mărime de 44 444,58 lei și compensarea cheltuielilor de judecată sub

forma taxei de stat achitată în prima instanță în mărime de 25 000 lei, în instanța de apel în mărime de 15 905,19 lei și în instanța de recurs în mărime de 12 500 lei.

Din conținutul contractului de asigurare CASCO nr. CSK 2015-03-0047 din 08.12.2015, suma asigurată pentru mijlocul de transport constituie 32 000 euro și pentru utilajul suplimentar 2 700 euro, iar franchiza în caz de furt constituie 10%. În așa mod, suma despăgubirii de asigurare în cazul supus judecării constituie suma de 31 230 euro.

Conform art. 6 pct. 6 al Legii cu privire la asigurări din 21.12.2006, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

Conform art. 619 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Ținând cont de faptul că intimata a refuzat achitarea despăgubirii, în conformitate cu prevederile art. 6 pct. 6 al Legii cu privire la asigurări din 21.12.2006, art. 619 din Codul civil, urmează a fi admisă cerința cu privire la încasarea penalității pentru perioada de 180 de zile de până la data de 13.06.2018 (dată când a fost formulată această pretenție prin cererea de chemare în judecată concretizată) în sumă de 5 621,4 euro, precum și cerința de încasare a dobânzii de întârziere pentru perioada 15.12.2016 - 13.07.2018 în mărime de 175 066,16 lei, precum și pentru perioada 09.10.2018 - 14.03.2019 în mărime de 44 444,58 lei.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată, iar potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Recurentul a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat achitată în prima instanță în mărime de 25 000 lei, în instanța de apel în mărime de 15 905,19 lei și în instanța de recurs în mărime de 12 500 lei.

Potrivit materialelor cauzei, în prima instanță taxa de stat a fost achitată de către reclamant în trei tranșe, fiind anexate trei bonuri de plată în sumă totală de 25010,7 lei (f.d. 7, vol. I - bonul de plată pentru suma de 100 lei, f.d. 27, vol. I – bonul de plată pentru suma de 19 334,70 lei, f.d. 138a, vol. I, bonul de plată pentru suma de 5 566 lei). Pentru depunerea cererii de apel, Veaceslav Musienko a achiat suma de 18 760 lei (f.d. 171, vol. I), iar pentru depunerea cererii de recurs, suma de 12 500 lei (f.d 1, vol. II). Astfel, ținând cont de bonurile de plată enumerate și prevederile Legii taxei de stat, urmează a fi încasată în total suma de 56 250 lei (25 000 lei + 18 750 lei + 12 500 lei) cu titlu de cheltuieli de judecată.

Din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite

recursul declarat de Veaceslav Musienco, prin intermediul avocatului Victor Vlah, de a casa decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, și a pronunța o hotărâre nouă de admitere integrală a pretențiilor formulate de Veaceslav Musienco către Compañia de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Veaceslav Musienco, prin intermediul avocatului Victor Vlah.

Se casează decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Musienco către Compañia de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu privire la recunoașterea situațiilor legate de răpirea (sustragerea) mijlocului de transport, precum și deteriorarea acestuia în accidentul rutier din 24.06.2016 drept cazuri asigurate; încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, și se pronunță o nouă hotărâre după cum urmează:

Se admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Musienco către Compañia de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA.

Se recunosc situațiile legate de răpirea (sustragerea) mijlocului de transport, precum și deteriorarea acestuia în accidentul rutier din 24.06.2016 drept cazuri asigurate.

Se încasează de la Compañia de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” SA în beneficiul lui Veaceslav Musienco despăgubirea de asigurare în mărime de 31 230 (treizeci și una mii două sute treizeci) euro, penalitatea în mărime de 5 621,4 (cinci mii șase sute douăzeci și unu,4) euro, dobânda de întârziere în mărime de 219 510,74 (două sute nouăsprezece mii cinci sute zece,74) lei și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitată în prima instanță, instanța de apel și instanța de recurs în sumă totală de 56 250 (cincizeci și șase mii două sute cincizeci) lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Oleg Sternioală,

Ala Cobăneanu,

Galina Stratulat,

Victor Burduh,

Svetlana Filincova